

Jedinstvena osoba hrvatskog nogometa

ŠESNAEST JE GODINA LEMEŠIĆ NOSIO *HAJDUKOV* DRES - UKUPNO 491 PUT, A POSTIGAO JE 455 ZGODITAKA. NA LISTI MEĐUNARODNIH SUDACA BIO JE OD 1948. DO 1960. GODINE. KAO GLAVNI SUDAC ODSUDIO JE 337 UTAKMICA, A UZ AUT-CRTU MAHAO JE ZASTAVICOM 101 PUT

Piše **Jurica Gizdić**

Leo Lemešić jedinstvena je osoba hrvatskog nogometa. U njemu je satkan cijeli nogometni šport. Bio je aktivan nogometaš, trener, izbornik državne reprezentacije, međunarodni nogometni sudac, višegodišnji tajnik i voditelj kancelarije Splitskog nogometnog podsaveza. Ni brojni trofeji i priznanja koje je primio ne svjedoče dovoljno o fenomenu Lea Lemešića.

Svestrani športša

Leo Lemešić rođen je u Sinju, 8. lipnja 1908. godine. Sudjelovanje u jedriličarskoj regati 1921. godine bilo mu je prvi doticaj sa športom. Prijavio se na natjecanje koje je organizirao Jedriličarski klub *Labud*. Jedrio je u malom očevom brodu tipa "guc". Pobijedio je i dobio prve trofeje - "šešulu i spugu". Iste godine počeo se baviti i atletikom. Kao član atletske sekcije *Hajduka* nastupao je na prvenstvima grada, a ljeti je na Bačvicama igrao ragbi. Nemirni duh odveo je trinaestogodišnjeg Lea u Pomorski sportski klub *Gusar*, gdje je veslao i Luka Kaliterna. U slobodnom vremenu dječaci su često igrali "na male branke".

Već je tada "Barba Luka" pokazao da zna pronaći pravog nogometaša. Odabrao je nekoliko najspretnijih i već 1924. godine Lemešić se prvi put našao na "Starom placu". Prije toga nogomet je igrao za juniorsku momčad splitskog Sportskog kluba *Dalmatinac*. Nešto prije okušao je športsku sreću i u vaterpolu. Kako je pričao barba Leo, obično se početkom studenoga na Rivi kod prvog mula igrao vaterpolo. Među tadašnjim vaterpolistima slovio je kao perspektivan vratar. Iako je pristupio plivačkom i vaterpolskom klubu *Jadran*, nogomet ga je puno više privlačio.

Došavši na "Stari plac" zaigrao je u pomlatku *Hajduka*. Potom je 16 godina nosio bijeli dres u kojem je dva puta, 1927. i 1929. godine, osjetio draž osvajanja titule prvaka države. *Hajdukov* dres nosio je 491 put, a postigao je 455 zgoditaka. Deveti je nogometaš *Hajduka* po broju odigranih utakmica i drugi nogometaš u povijesti kluba po broju postignutih zgoditaka. Sa 18 postignutih

zgoditaka na 18 prvenstvenih utakmica Lemešić je 1935. bio najbolji strijelac tadašnjeg nogometnog prvenstva Jugoslavije. Odigrao je pet utakmica i postigao tri zgoditka za A reprezentaciju Jugoslavije.

Veliki sudac

Na upit čega se najviše sjeća iz svoje nogometne karijere, teško se odlučivao. Ipak, uvijek je isticao prvi odlazak u Južnu Ameriku. Tko je 1930. godine mogao zamisliti da će ići u Južnu Ameriku! Rado je spominjao i pobjedonosni gol koji je postigao 1931. godine u susretu s Mađarskom (3-2). Od bijelog dresa službeno se oprostio u prosincu 1940. godine. Nakon prestanka

aktivnog igranja nije ni pomišljao da će postati trener ili sudac. Neko vrijeme poslije napuštanja nogometa nije ni odlazio na "Stari plac". Vratio se vodenim športovima. Nogometu se pak vratio za vrijeme rata, kada je na Visu, na dan Svetog Duje 1944. godine, ponovno osnovan *Hajduk*. Leo Lemešić je izabran u tadašnje klupsko rukovodstvo *Hajduka* NOVJ. Obnovljeni *Hajduk* prvu je utakmicu odigrao na Visu 13. svibnja 1944. s ekipom engleske vojske *Queens Regiment*, koju su "bijeli" pobijedili sa 7-1. Suca za navedenu utakmicu nije bilo pa je zviždaljku uzeo Leo Lemešić. *Hajduk* je zatim prešao u Italiju gdje je igrao s izabranom selekcijom britanske vojske koju je trenirao reprezentativac Cullis. Opet je sudio Lemešić. Poznati engleski nogometaš prišao je poslije utakmice Leu i savjetovao mu da nastavi kao sudac.

Sudački ispit položio je 1946. godine. Već 1948. godine Lemešić sudi na Olimpijskim igrama u Londonu, a 1950. na Svjetskom nogometnom prvenstvu u Brazilu. Kada već govorimo o svjetskim prvenstvima napomenimo da je Lemešić sudio i na Svjetskom nogometnom prvenstvu odigranom 1958. godine u Švedskoj. Na listi međunarodnih sudaca nalazio se od 1948. do 1960. godine. Kao glavni sudac odsudio je 337 utakmica, a uz aut-crtu mahao je zastavicom 101 put. Sudio je 12 međudržavnih i 43 međunarodne utakmice, od kojih više puta u europskim kupovima. Od sudačke zviždaljke

LIJEVO: Momčad *Hajduka* koja je 1927. godine Splitu donijela prvu titulu državnog prvaka.

Gornji red slijeva: Miho Kurir, Marko Markovina, Petar Kurir, Otmar Gazzari, Miroslav Dešković, Leo Lemešić i Renzo Gazzari. Srednji red slijeva: Mirko Bonačić, Vinko Radić, Šime Poduje, Ante Bonačić i Veljko Poduje. Sjedi: Ivan Montana

DOLJE: Stockholm (Švedska), 11. svibnja 1958. godine. VI. Svjetsko prvenstvo. Leo Lemešić (u sredini između kapetana momčadi) glavni sudac susreta *Wales-Meksiko*

oprostio se 12. lipnja 1960. godine na utakmici *Crvena zvezda - Radnički* (5-4), poslije točno 14 godina aktivnog suđenja.

Rad u sudačkoj organizaciji

U Splitskoj sudačkoj organizaciji obavljao je brojne odgovorne dužnosti. Tako je predsjednik Zbora nogometnih sudaca Sudačke organizacije u Splitu bio od 1951. do 1953., zatim 1955. godine, te od 1957. do 1978. godine kada je izabran za doživotnog počasnog predsjednika. Bio je i dugogodišnji član najužeg rukovodstva Zbora nogometnih sudaca nogometnih saveza Hrvatske i Jugoslavije.

U ožujku 1968. godine Leo Lemešić je od Fifine arbitražne komisije dobio najveće priznanje na nogometnom polju - posebno odlikovanje za rad u nogometnim organizacijama. Iduće se godine našao na listi Uefinih kontrolora za utakmice Kupa europskih prvaka. O veličini Lea Lemešića svjedoči i činjenica da je u isto vrijeme kada je sudio svjetska prvenstva sudio i utakmice između splitskih srednjih škola. Takva ljubav za nogometom rijetko se nalazi i zato je bio jedinstven i neponovljiv.

Uspješan i kao izbornik

Leo Lemešić bio je i član selektorske komisije za izbor reprezentacije Jugoslavije od 1949. do 1954. godine. U tom je razdoblju reprezentacija odigrala 52 međudržavne utakmice. Ubilježio je 35 pobjeda, osam neriješenih rezultata i devet poraza. Usto što je bio aktivan nogometaš, sudac i izbornik Lemešić je više desetljeća bio i nogometni trener. Trener SK *Solina* bio je od 1932. do 1933. godine, splitskog ŠK *Vuka* od 1934. do 1936. godine, seniorske momčadi NK *Hajduka* od 1961. do 1962. godine, te pomlatka od 1946. do 1949. godine. NK *Jadran* iz Kaštel Sućurca trenirao je od 1954. do 1957. godine, a splitsku NK *Nadu* od 1958. do 1960. godine. Imao je zvanje športskog trenera prvog razreda. Više godina obnašao je dužnost izbornika reprezentacije Split-

skog nogometnog podsaveza u kojem je desetljećima bio profesionalni tajnik i voditelj kancelarije.

Dobitnik je više domaćih priznanja za rad u športu. Bio je član Fifinog međunarodnog odbora koji je sugerira izmjene i dopune pravila nogometne igre. Uz predani športski rad Leo se bavio i pisanjem. Svojim stručnim člancima umnogome je pridonio razvoju nogometa i usavršavanju sudačkog kadra. Lik Lea Lemešića i njegov doprinos razvoju i unaprjeđenju nogometa ostat će trajan primjer predanosti i ljubavi prema športu. Leo Lemešić preminuo je u Splitu 15. kolovoza 1978. godine, a pokopan je na splitskom groblju Lovrinac.

Literatura

1. Gizdić, J. (2003). Leo Lemešić - jedinstvena osoba hrvatskog nogometa, Split: Nogometni savez Županije splitsko-dalmatinske.
2. Gizdić, J. (2004). Iz bjelog u reprezentativni dres. Zagreb: Libera-editio d.o.o.
3. Eterović, S. (1977). Hajduk 1911.-1977. Split: NK Hajduk.